

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci žalobce **K. V.**, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR** se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 10. 2011, čj. OAM-59/ZA-ZA06-PA03-2011, t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se domáhal přezkoumání správnosti a zákonnosti rozhodnutí žalovaného správního orgánu ze dne 14. 10. 2011, kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle ustanovení §§ 12 – 14b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Žalobce namítal, že byl v průběhu správního řízení zkrácen na svých právech, neboť správní orgán nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, porušil tak ust. § 3 správního řádu. Žalobce splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu dle § 12, ale i humanitárního dle § 14 zákona o azylu, rovněž pak podmínky doplňkové ochrany dle § 14a) tohoto předpisu. Uvedl, že v průběhu správního řízení byly

všechny skutkové okolnosti podrobně popsány a naplňovaly důvody cit. ustanovení zákona o azylu, nicméně správní orgán je nesprávně právně kvalifikoval, nepřihradil faktickou skutkovou podstatu zákonné. Rozhodnutí bylo nedostatečně zdůvodněno a žalovaný si neobstaral dostatek podkladů ke spolehlivému zjištění stavu věci. Naplnění humanitárního okolností své věci žalobce spatřuje ve své osobní situaci, neboť již 10 let žije ve společné domácnosti s družkou M. O. a případné neudělení azylu by mohlo znamenat jeho nucený návrat do krajiny původu, což by mohlo vážným způsobem ohrozit jejich dlouhodobý vztah, toto by považoval za nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života. V ČR je již plně integrován a neumí si představit, že by ho mohla jeho přítelkyně následovat do země původu. Žalobce nesouhlasí se závěrem, že mu na Ukrajině nehrozí skutečné nebezpečí vážné újmy, pro případ návratu je ohrožen nelidským či ponižujícím zacházením jak ze strany skupiny Ázerbájdžánců, tak i policejních složek. Cit. skupina usiluje o jeho život, vyhrožuje jemu i bývalé manželce, o plané výhrůžky se zřejmě nejedná, neboť ze strany těchto lidí již v jejich městě došlo k fyzickému ublížení na zdraví, za tento čin nebyli potrestáni. Strach o život je tak odůvodněný. Žalobce se obává ponížení i pokoření, které by dosahovalo mimořádného stupně úrovně a naplňovalo tak definici nelidského či ponižujícího zacházení, neustálé dlouholeté výhrůžky naplňují i definici duševního utrpení, s ohledem na opakovanost a povahu. V této souvislosti žalobce odkázal na Nařízení Rady (ES) č. 1236/2005 – jednání, jímž je člověku úmyslně působena značná bolest nebo tělesné či duševní utrpení, jsou-li tato bolest nebo utrpení působeny veřejným činitelem nebo jinou osobou jednající z úředního pověření, anebo z jejich podnětu či s jejich výslovným nebo tichým souhlasem – s tím, že k naplnění důvodů doplňkové ochrany postačí pouhá hrozba takové vážné újmy. Dále pak žalobce poukazuje s odkazem na ust. § 2 odst. 8 kvalifikační směrnice v čl. 7 a konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozhodnutí ze dne 16. 9. 2008, čj. 3 Azs 48/2008 na to, že soukromé osoby mohou být původci jako pronásledování, tak nebezpečí vážné újmy, s tím, že ochrana je poskytována, pokud stát či organizace ovládající stát či jeho podstatnou územní část učiní přiměřené kroky k zabránění pronásledování či způsobení vážné újmy mj. zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání toto způsobujícího a žadatel má k této ochraně přístup. Podobně pak rozhodnutí č.j. 2 Azs 66/2006. Správní orgán se proto měl zaměřit na objasnění závěru, zda orgány veřejné moci Ukrajiny jsou schopny a ochotny zajistit žalobci ochranu před pronásledováním dle čl. 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a nezabýval se hrozbou ze strany Ázerbájdžánců i policie, neboť do případu byl zapleten i vysoce postavený důstojník policie, příbuzný s A.. S odkazem na čl. 4 odst. 3 písm. c) kvalifikační směrnice je každý členský stát povinen zohlednit při posuzování žádosti o mezinárodní ochranu i konkrétní postavení a osobní situaci žadatele a pod písm. a) pak i všechny významné skutečnosti země původu, včetně možnosti domoci se ochrany. Žalovaný uváděl možnost žalobce obrátit se na složky ukrajinského zákonodárství, žalobce však namítá, že pomoc by musela být efektivní, rychlá a dostupná, ovšem on je přesvědčen, že v takovém případě by se citovaný policista o věci ihned dozvěděl a život žalobce by byl v ohrožení. O zneužívání pravomocí policie na Ukrajině dokumentuje Amnesty International množství případů, hovoří se o úplatcích, bití, mučení a věznění. Policejní složky tak efektivní ochranu neposkytují a žalobce poukazuje celou škálu zaznamenaných případů, korupci uvnitř ministerstva

přiznává i sám ministr vnitra Mohyliov, konečně i Evropský soud pro lidská práva shledal v rozsudku Osman v. Velká Británie, č. 23452/94 pozitivní obligaci státních orgánů vykonat všechny preventivní opatření k ochraně osoby, jejíž život je ohrožen v důsledku kriminálního chování jiné osoby a jako porušení práva na život bylo shledáno selhání státních orgánů např. v jeho rozhodnutí Gongadze v. Ukrajina č. 34056/02. Žalovaný v případě žalobce schopnost státu a policie poskytnout ochranu vůbec nezkoumal, neopatřil si v tomto směru žádné podklady a nevypořádal se s touto povinností ani v rozhodnutí.

Správní orgán reagoval na žalobní námitky písemným vyjádřením ze dne 6. prosince 2011, uvedl, že plně odkazuje na obsah správního spisu, zejména vlastní žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany, použité informace o zemi původu, žalobcovy výpovědi, i samotné rozhodnutí ve věci. Toto považuje žalovaný za správné, byl zjištěn skutečný stav věci a tato byla posuzována ve všech souvislostech, žalovaný se zabýval všemi skutečnostmi, které žalobce v průběhu řízení uvedl. Byly opatřeny potřebné podklady a objektivní informace pro vydání rozhodnutí, po jejich posouzení však žalovaný nedospěl k závěru, že by žalobce splňoval podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. V průběhu řízení žalobce sdělil, že důvodem podání žádosti o mezinárodní ochranu je snaha legalizace zdejšího pobytu a vyhnutí se realizaci správního vyhoštění z území ČR, kde by chtěl žít se svojí českou přítelkyní, přičemž Ukrajinu měl opustit naposledy v r. 2000 proto, že se tam obával vyhrožování lidí, kteří po něm vymáhali vrácení půjčených peněz. Zmínil i obavu z vyhrožování Ázerbájdžánců, kterým jeho syn s kamarády zabil příbuzné. Jím uváděné obavy z vyhrožování jistými věřiteli kvůli dluhům a rodinnými příslušníky zabitých Ázerbájdžánců nemají žádnou souvislost s uplatňováním politických práv a svobod, tedy se zákonnými podmínkami ust. § 12 písm. a) zákona o azylu. Nebyla uvedena ani žádná skutečnost, nasvědčující odůvodněné možnosti pronásledování jeho osoby z důvodu rasy, pohlaví, národnosti, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině či politického přesvědčení, jak stanoví písm. b) téhož ustanovení, aby pak taková skutečnost byla navíc azylově případně relevantní, muselo by k pronásledování docházet ze strany státních orgánů Ukrajiny nebo soukromých osob, jejichž činnost by byla těmito podporována či tolerována a stát by nebyl schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním. Žádné skutečnosti, které vyšly najevo v průběhu řízení však takovou možnost nenaznačovaly. Žalobce neopustil vlast z žádného výše naznačeného a uvedeného důvodu a takovým důvodem nemohly být ani obavy z vyhrožování věřitelů. Žalobce nejdříve s podnikáním skončil v Polsku, neboť se mu tam již nedařilo a větší možnosti byly na Ukrajině. Kvůli rodinným problémům se přestěhoval do Záporoží, zřídil si kiosek a prodával vše možné. Byl věřitelem i dlužníkem, všichni byli přátelé, půjčovali si a dlužili mezi sebou, nakonec se však začali hádat. Věřitel začal uhánět žalobce o vrácení celé částky, začal mu vyhrožovat a najal si i vymahače. Na státní orgány se žalobce v tomto směru o pomoc neobrátil, problémy řešil odchodem do ciziny. Možnost poskytnout mu případnou ochranu tak žalobce státním orgánům nedal, takovou možnost evidentně ani neměl v úmyslu využít, ač ukrajinská legislativa takovou možnost dává. Snaha po legalizaci zdejšího pobytu a snaha nerealizovat správní vyhoštění není azylově relevantním důvodem, právní úpravu pobytu cizinců na zdejším území obsahuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců

na území České republiky – v této souvislosti pak žalovaný odkazuje na rozhodnutí NSS čj. 5 Azs 37/2003 z 22. 1. 2004 o specifičnosti institutů zákona o azylu pro pobyt cizinců na zdejšího území. Konečně správní orgán není povinen domýšlet právně relevantní důvody pro udělení mezinárodní ochrany, žadatelem neuplatněné, povinnost zjištění skutečného stavu věci je vázána k žadatelem uvedeným důvodům, čemuž odpovídá i povaha soudního přezkumu vyjádřená ust. § 77 s.ř.s. Logika řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany je provázána zásadou aktivity žadatele, kdy správní orgán mu musí umožnit sdělit v řízení všechny okolnosti, které považuje žadatel za významné. Žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany až po svém zadržení Policií ČR, která při náhodné kontrole dokladů zjistila, že žalobce disponuje propadlým pasem, náhradním dokladem, sloužícím pouze k vycestování z ČR (ukrajinský výjezdni pas), dále, že na území pobývá od r. 2000 nelegálně, čehož si jsou s přítelkyní plně vědomi, je zcela markantní, že žádost je tak účelová s cílem legalizace zdejšího pobytu. Žalobce přišel do ČR pracovat, o ochranu neměl v úmyslu žádat – zde odkaz na rozhodnutí NSS čj. 2 Azs 423/2004 ze dne 20. 10. 2005 a 2 Azs 137/2005 z 9. 2. 2006. V dalším pak žalovaný zdůrazňuje, že o humanitární azyl žalobce výslovně nežádal a správní orgán v režimu absolutně volné úvahy žádný důvod zvláštního zřetele hodný neshledal. Žalobcova žádost o vydání platných dokladů v ČR není relevantní a k jeho námitce o právu na soukromý a rodinný život odkazuje žalovaný na rozhodnutí NSS 2 Azs 8/2011 z 8. 6. 2011, z něhož je patrné, že garance mezinárodního práva ve smyslu tohoto nezaručuje právo na výběr nejvhodnějšího místa k rozvíjení rodinného života. „Příručka“ je podpůrným prostředkem pro výklad pojmů a kritérií, vycházejících z Úmluvy o právním postavení uprchlíků a sama o sobě není právně relevantním předpisem sloužícím pro posouzení žádostí o mezinárodní ochranu. Na základě výpovědi žalobce pak žalovaný neshledal žádný důvod se domnívat, že mu v zemi původu hrozí nebezpečí vážné újmy z některého z důvodů ust. § 14a) zákona o azylu. Žalobce nevyužil v zemi původu ani možnosti případného přestěhování, ani žádné žádosti o případnou ochranu své osoby, žalovaný se jeho věci zabýval zodpovědně a navrhuje proto zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

V replice pak žalobce uvedl, že důvodem podání jeho žádosti nebyla pouze snaha o legalizaci zdejšího pobytu, ale strach o život z důvodu výhrůžek Ázerbájdžánců, o azyl nepožádal bezprostředně po vstupu do ČR, neboť o takové možnosti nevěděl. Zprávy AI jsou na internetových stránkách, které žalobce citoval a uvádí i odkaz na jednu z nich, kde je poukazováno na to, že možnost obrátit se na policii na Ukrajině nemůže být považována za dostatečnou pomoc, není efektivní, rychlá ani dostupná. Pomoc je sice deklarována, ale není vymahatelná a žalobce toto uváděl již od počátku. K možnosti využití institutu přesídlení uvádí, že žil na malém městě, kde by si nejdříve při návratu musel vyřídit doklady a zmiňovaný policejní důstojník by mohl informovat Ázerbájdžánce, tato možnost tak není dostupná. Žalovaný uvádí ve svém vyjádření, že k pojmu nelidské a ponižující zacházení vycházel z rozsudků ESLP, ale neuvedl, kterých. I nadále je přesvědčen, že došlo k porušení ust. §§ 2, 3, 50 a 68 správního řádu a §§ 12, 14 a 14a) zákona o azylu, navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

Ze správního spisu plyne, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 15. 2. 2011, uvedl, že je státním občanem Ukrajiny, téže národnosti, rozvedený, na Ukrajině žije jeho sestra a dva synové. Od června 2000 pobývá v České republice, vyznává křesťanství, nikdy nebyl politicky organizován, má SŠ vzdělání technického směru. Vlast opustil v červnu 2000, podnikal a měl dluhy. Uháněli ho věřitelé, protože nemohl dluhy splácet. Půjčil si peníze, dlužníci mu je naopak nevraceli, posléze se dali dohromady a vydírali ho. Na Ukrajinu se vrátit nemůže, volal bývalé manželce a ta mu řekla, že situace se na Ukrajině nezměnila. Od r. 2000 žije v ČR s přítelkyní, neměli možnost se vzít, protože on si nemůže vyřídit na Ukrajině doklady, nemůže se tam vrátit. Jeho mladší syn O. zavraždil se skupinou lidí v r. 2003 dva muže (p. A. a jeho syna – Ázerbájdžánce), dostal za to doživotí. Žadatel se bojí navrátit na Ukrajinu, vyhrožují mu zabitím. Chce žít s přítelkyní, dostane-li azyl, bude si ji moci vzít, pokud by byl vyhoštěn, zřejmě by se nemohl vrátit a tím by jeho vztah zanikl. Ve správním spise se dále nalézají čestná prohlášení družky žadatele M. O., její snachy M. O. a sousedů P. a V. o vedení společné domácnosti žadatele s družkou. S žalobcem byl proveden **pohovor dne 23. 2. 2011**, uvedl, že do ČR přijel v květnu 1999, měl voucher, na Ukrajině měl určité problémy a chtěl se zde porozhlédnout, zda by zde mohl podnikat. Seznámil se s nějakými lidmi, udělal občas nějakou brigádu, přijel s penězi na Ukrajinu a nemusel začít hned pracovat. Chtěl v ČR podnikat a začal si vyřizovat potřebná povolení. Na policii v Brně se přišel zeptat s kamarádem, co má udělat, aby obdržel živnostenský list a když později přišel se všemi doklady, bylo mu řečeno, že musí zpět na Ukrajinu a tam požádat na české ambasádě. V té době se zaváděla víza pro ukrajinské občany a změnily se i podmínky pobytu a podnikání. Báł se jet na Ukrajinu, protože manželka mu říkala, že se o něho stále zajímají věřitelé. V r. 2000 se v květnu asi na dva týdny vrátil na Ukrajinu, jel za synem, ten měl problémy, žil jen s matkou a nechtěl ji respektovat. Se synem pak přijel do ČR v červnu 2000, měl pozvánku na 30 dnů, pobyt si potom prodloužil na cizinecké policii v Brně o 60 dní, poté poslal syna zpět a sám zůstal v ČR. Na Ukrajině při tomto pobytu žádné potíže neměl. Kdyby měl ale tehdy vyřizovat vízum, asi by problémy měl, stál by před ambasádou ve frontě a vyřizoval by vízum třeba i několik měsíců. Vše, co bylo poté potřebné vyřídit a bývalou manželkou, vyřizoval telefonicky a již se nevracel. Návratu se báł, půjčil známým velkou částku peněz – 7,5 tisíce dolarů, oni mu je nevrátili, proto si musel půjčit peníze i on, též od známých, asi 1 tisíc dolarů, ale na vysoké procento, vše se dělo v Záporoží, kde tehdy bydlel. Svůj život žalobce popsal následujícím : narodil se v Donbasu, do školy chodil ve městě Varva, kde žil do r. 1990. S rodinou se přestěhoval do Nikolajova, kde dokončil střední školu, jeho profese je technik – naftař. Do r. 1992 pracoval v oboru, pak odjel na rok a půl do Polska, kde podnikal a vracel se pravidelně na Ukrajinu. Kvůli rodinným problémům se přestěhoval do Záporoží, tam si zřídil kiosk a prodával vše možné. Zboží zajišťoval z Arabských emirátů a dodával ho i do jiných obchodů, bylo to dobré podnikání. Skončil ho však, rozešel se se svojí tehdejší přítelkyní a měl nedorozumění s obchodními partnery, rozhodl se vrátit do Nikolajova, vrátil se k rodině. Dál podnikal, byl spíše prostředník, dodával potraviny a zeleninu. Věřitel chtěl, aby mu vrátil dluh i s úrokem, žalobce byl zas věřitelem jeho bratra, který mu dlužil 500 dolarů. Dlužník nechtěl vrátit 7,5 tisíce dolarů, jednalo se mezi nimi o vztahy přátelství, půjčovali a dlužili si mezi sebou,

začali se proto hádat. Věřitel chtěl celou částku zpět, stále někdo volal a dvakrát přijeli do bytu jeho vymahači. Na policii se neobrátil, nevěřil jí, nefungovala správně. V r. 2000 v ČR pomáhal známému s rekonstrukcí bytu jeho známé, seznámil se s paní O. a od listopadu 2000 žijí spolu. Neměl ovšem legální pobyt a tak se nevzal. Opravoval dům družky a občas pomohl s prací známým, kteří mu dali peníze. V r. 2003 mladší syn O. zabil při rvačce s kamarády dva lidi, dostali trest doživotí. Ve městě Nikolajev žije větší ázerbájdžánská komunita, která se postupně snaží ovládnout město, žije hlavně v Leninském rajonu. Snaží se ovládnout tržiště, diktuje podmínky prodejcům, policie je v tomto ochraňuje, vysoce postavený důstojník policie je s A. příbuzný a ovlivnil, že vše bylo šetřeno jako vražda. Rodina A. vyhrožovala likvidací všem příbuzným účastníků konfliktu, varovali i bývalou manželku. Po rozpadu SSSR se vrátili k tradicím a dodržují i krevní mstu. Syn byl odsouzen k doživotí a zaplacení odškodného rodině, na tržišti manželka slyšela, že se ví, kde bývalý manžel žije a že si ho najdou. Kdyby se žalobce vrátil, měl by kontakty s rodinou a nezůstalo by to utajeno. Dokud se nepříhodovalo toto, myslel si, že se vrátí vyřídit si doklady, o azylu nic nevěděl, myslel, že se jedná jen o politické problémy. Dostal však vyhoštění a byl umístěn do Poštorné. Při výslechu uvedl, že zde má věci, radili mu, aby odjeli uzavřít sňatek na Ukrajinu, paní aby se vrátila a on po uplynutí poloviny správní lhůty vyhoštění požádal o prominutí zbytku. To však není možné, družka se stará o svoji starou matku. Po propuštění z Poštorné zjistil, že o družce není v protokolu zmínka, ona sehnala právníka, podali odvolání a právník mu poradil, aby si podal žádost o azyl. Čekal na legalizaci nelegálního pobytu cizinců v ČR, tak, jak probíhala v jiných státech EU, ČR však k podobnému kroku nepřistoupila.

V rámci **pohovoru dne 14. 9. 2011** žalobce uvedl, že naposledy opustil Ukrajinu v r. 2000, odjel za prací, podnikat. Domů se vrátit nemůže, vyhrožují mu tam zabitím. Mladší syn, byli 4 kamarádi, zabili otce a syna a jejich příbuzní se chtějí mstít, vyhrožují smrtí, všichni jsou Ázerbájdžánci, jedná se o rodinu A.. Kryje je důstojník policie. Pokud by se žalobce vrátil, okamžitě se to dozvedí a najdou ho. Vědí, že je nyní v ČR, ale nevědí, kde, mohli by mu vyhrožovat i tady. Za dluhy by se dnes asi již nic nestalo, hlavní důvod je nyní uváděný. Žije zde s přítelkyní, když ho po deseti letech chytili s tím, že nemá vízum, nezbylo mu nic jiného než požádat o azyl. Hrozila mu deportace se zákazem pobytu na tři roky, s přítelkyní si již ale najal právníka, který mu poradil žádost o azyl. Dřívější žádosti o azyl bránilo to, že o této možnosti nevěděl, bál se jí na policii, nikomu nevěřil. Policistovi o své družce říkal, on mu dával různé rady. Jednalo se o množství papírů, žalobce neměl brýle, ptal se, zdali je tam údaj o přítelkyni a když mu řekli, že ano, podepsal listinu. Posléze ale zjistil, že tam nic není, najal si právníka. O soužití s přítelkyní ve společné domácnosti je řada dokladů i svědků – např. čestná prohlášení, která předložil. Pokud by se vrátil na Ukrajinu, musel by si vyřídit doklady a každý by se o jeho návratu dozvěděl, je to nebezpečné. Deportace mu nebyla zrušena, přestože žádná kontrola nic nezaskoumala. Udělal si dva živnostenské listy, byl na policii v Brně, ale pak se něco změnilo, bylo řečeno, že by si to musel vyřídit i na Ukrajině a tam se nechtěl vrátit pro problémy s dluhy. Nyní je to nebezpečné, musel by se vrátit tam, kde má propisku, příbuzný A. by se vše dozvěděl. Tenkrát s dluhy nic neřešil, zákony neznali, na policii se obracet nemělo smysl. Jeho starší syn si otevřel

na Ukrajině agenturu na zprostředkování práce, čtyřem lidem zprostředkoval vízum do ČR, ale dostal ho jen jeden, chtěli zpět peníze a policisté synovi řekli, že když je zavrou, budou za měsíc venku a bude mít ještě větší potíže než nyní. Uvedl, že se bál vyhoštění a odloučení od přítelkyně, slyšel, že Ukrajinci hodně žádají o azyl, ale nedostanou ho. Státním orgánům své země nevěří, je tam korupce, jedná se o nárok, který se chce pomstít, oni to mají za hrdinství, ve městě je jich moc. Žalobce byl týž den seznámen s podklady, které žalovaný shromáždil za účelem posouzení situace žalobce v zemi původu. Ve správním spise se dále nachází prohlášení bývalé manželky žalobce o hrozícím nebezpečí ze strany rodiny, která se chce pomstít za smrt otce a syna.

Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.) a konstatoval, že namítaných pochybení v průběhu správního řízení a v napadeném rozhodnutí neshledal. Ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.). Soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání, v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s., a to se souhlasem obou účastníků řízení.

Zákon o azylu upravuje v ust. § 12 důvody udělení azylu tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

V ust. § 13 zákona o azylu je upraven azyl za účelem sloučení rodiny, který lze udělit rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 v případě hodném zvláštního zřetele, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Humanitární azyl upravuje ust. § 14, který lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany není zjištěn důvod pro její udělení podle § 12 zákona o azylu.

Zákon o azylu dále v ust. § 14 a) upravuje důvody udělení doplňkové ochrany, která se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2) a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Přitom za vážnou újmu se podle odst. 2 považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí

v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo

d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

V ust. § 14 b) cit. zákona je upravena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, v odst. 1 je uvedeno, že rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Přitom dle odst. 2 se pro tyto účely rozumí rodinným příslušníkem

a) manžel či partner osoby požívající doplňkové ochrany,

b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,

c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo

d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 11

Předpokladem udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželů osoby požívající doplňkové ochrany je trvání manželství (partnerství) před udělením doplňkové ochrany cizinci, v případě polygamního manželství, má-li již tato osoba požívající doplňkové ochrany manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem osoby požívající doplňkové ochrany.

Žalobce v žalobě namítal porušení ust. §§ 2, 3, 50 a 68 správního řádu, neboť dle jeho přesvědčení žalovaný nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, neopatřil si nezbytné podklady pro vydání rozhodnutí. S uvedenými námitkami soud po přezkoumání věci nemohl souhlasit. Soud je předně přesvědčen, že žalovaný v řádném správním řízení provedl s žalobcem pohovory, během nichž zjistil všechny skutečnosti, které žalobce hodlal uvést, dne 14. 9. 2011 byl žalobce seznámen s podklady, které si správní orgán shromáždil za účelem posouzení situace žalobce v zemi původu s ohledem na jím uváděné skutečnosti a žalobce prohlásil, že o té situaci na Ukrajině zhruba ví, dodá ještě do měsíce nějaké informace od bývalé manželky o vyhrožování a byl by rád, kdyby jeho současná partnerka M. O. byla účastnicí řízení. Na str. 7 napadeného rozhodnutí se správní orgán vypořádal s žalobcem předloženým vyjádřením bývalé manželky žalobce, tento důkaz, i žalobcem předložené fotografie byly řádně přijaty a zhodnoceny. Soud nespátřil žádné pochybení v postupu správního orgánu, namítaného žalobcem, skutkový stav byl zjištěn řádně a v dostatečném rozsahu. Správní orgán si rovněž opatřil podklady, na základě nichž řádně hodnotil skutečnosti, které žalobce vypověděl, jiné podklady sám žalobce nenavrhl ani nepředložil. Ze sledu událostí – žalobce opustil naposledy Ukrajinu v r. 2000, posléze pobýval mnoho let v ČR nelegálně, v září 2010 došlo k jeho kontrole orgány Policie ČR a bylo zahájeno řízení o jeho vyhoštění, poté žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany. Obdobné situace již opakovaně řešil Nejvyšší správní soud v Brně, a to např. svým rozhodnutím 4 Azs 7/2003 ze dne 27. 8. 2003, kdy mj. uvedl, že žádost o azyl, jejímiž důvody jsou potíže se soukromými osobami v domovském státě je bezdůvodná tím spíše, pokud žádost o azyl žadatel podal až po delším pobytu v ČR a po policejní kontrole, neboť toto svědčí o tom, že důvodem jeho žádosti nebyly problémy se státními orgány země původu, ale toliko snaha o legalizaci pobytu v ČR. Pokud pak

žalobce namítal, že žalovaný nesprávně hodnotil jeho výpověď, neboť nezjistil, jak efektivní a rychlá by byla případná pomoc státních orgánů Ukrajiny, pokud by je zažádal o pomoc, soud je přesvědčen, že v dané chvíli se jedná o ryze spekulativní námitku žalobce, neboť žalovaný tyto informace zhodnotil seriózně na str. 8 svého rozhodnutí, kde uvedl, jaké možnosti má občan Ukrajiny v daném případě, též však zdůraznil, že žalobce se o žádnou formu pomoci na státní orgány země původu neobrátil, nevyužil ani případného přesídlení a po údajných problémech s dlužníky a vymahači naopak bez dalšího Ukrajinu opustil. Dále pak správní orgán seriózně vyargumentoval, že žádný z žalobcem uváděných důvodů potíží nesouvisí s azylově relevantními důvody ust. § 12 písm. a) i b), s čímž vyslovil soud souhlas. Pokud žalobce měl na mysli případné přihlédnutí k jeho dlouhodobějšímu soužití s družkou jako k azylově relevantní skutečnosti, je z dikce zákona, jak jeho ustanovení §§ 12 – 14b) shora patrné, že zákon o azylu nemá takové ustanovení a správní orgán řádně žalobce v písemném vyhotovení rozhodnutí na str. 8 - 10 poučuje v tom smyslu, že k těmto skutečnostem a případné žádosti o umožnění zdejšího pobytu náleží zákon o pobytu cizinců seriózně podrobně. Konečně k tvrzenému důvodu soud odkazuje i na rozhodnutí NSS čj. 4 Azs 333/2004 ze dne 16. 2. 2005, kde mj. soud uvádí, že snaha po legalizaci pobytu z důvodu společného soužití se snoubenkou je sice důvodem pochopitelným, avšak nikoliv natolik závažným a naléhavým, aby bez přistoupení dalších okolností zvláštního zřetele hodných mohl být vnímán jako výjimečný ve smyslu ust. § 14 zákona o azylu. Správní orgán se dostatečným způsobem vyjádřil i k žalobcem uváděnému případnému nebezpečí, které by mu hrozilo pro případ návratu na Ukrajinu z důvodu vyřízení potřebných dokladů a soud je s jeho závěrem srozuměn. Soud nepřehlédl, že žalobce prezentoval jako důvod své žádosti o azyl především to, že se na Ukrajinu nevrátil, neboť by to bylo pro něho obtížné a chce zde legálně pobývat s družkou, jeho nemožnost návratu na Ukrajinu jako hrozbu případné vážné újmy uvedl až v žalobě. Při pohovorech uváděl, že Ázerbájdžánci rodině vyhrožovali a proto by se bál vrátit, policejní důstojník by je jistě informoval o jeho příjezdu, k tomuto tvrzení si však správní orgán shromáždil podklady dostatečné a vyjádřil se k němu na str. 9 – 10 napadeného rozhodnutí. Po přezkoumání věci je soud přesvědčen, že žalobci v případě návratu do země původu žádná azylově relevantní újma ve smyslu ust. § 14a) zákona o azylu nehrozí. Konečně, žalobce v žalobě poukazyval na některé případy zavrženíhodného jednání ukrajinské policie, které byly dokumentovány např. Amnesty International, nicméně již neuvedl, jakou souvislost by měly mít s jeho osobou, neboť se jedná vesměs o případy zadržených či odsouzených osob a jejich následné věznění či bití, což s jím uváděným případným spekulativním odmítnutím žalovaným citovaných orgánů pomoci nemá dle přesvědčení soudu žádnou souvislost. Žádnou podobnou skutečnost žalobce v průběhu správního řízení nenamítal, uvedl pouze, že by to zřejmě nemělo cenu – v r. 1999 – policii nevěřil, při posledním pohovoru pak uvedl, že se státními orgány žádné problémy neměl. Soudu tak nezbylo, než konstatovat, že žalovaným shromážděné podklady byly zcela dostatečné. Protože soud neshledal žádnou nezákonnost ani vadu řízení, posoudil žalobu žalobce jako nedůvodnou a v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. ji zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud zdůvodňuje ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalovaný náhradu nákladů řízení nežádal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 13. září 2012

JUDr. Jana Kábrtová, v. r.
samosoudkyně